

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Luovan tekoälyn palveludemo liikenne- ja viestintäministeriön lainvalmistelutyön tueksi

Tomi Paavola

Erityisasiantuntija

Tietoliiketoimintayksikkö, Tieto- ja turvallisuusosasto

LVM:n kokeilu luovan tekoälyn hyödyntämiseksi lainvalmistelussa 1/2

- Lainvalmistelijalle on ikuinen haaste **käsiteltävän kirjallisen aineiston saatavuus ja hallittavuus.**
- Kokeilussa oli tarkoitus tuottaa uuden digitaalisen ja suomalaisen kielimalliin (*nk. FinnishGPT*) perustuvan palvelun kokeilu, **demo lainvalmistelijalle.**
- Kielimallia ”**rikastettiin**” **lainsäädännöllä ja näihin liittyvillä aineistoilla**, jotka ovat julkisesti saatavilla avoimien rajapintojen kautta.

LVM:n kokeilu luovan tekoälyn hyödyntämiseksi lainvalmistelussa 2/2

- Palvelun demoa kokeiltiin erityisesti EU:n **datasäädöksen** kansallisessa täytäntöönpanotyössä.
- Palvelun demo toteutettiin keväällä 2024 niin, että lopullinen palvelun demo oli **LVM:n käytettävissä kesäkuuhun 2024** asti. Tämän lisäksi hankkeesta laadittiin [kokeilua tukeva selvitysraportti](#), joka julkaistiin elokuussa 2024.
- Kokeilun rahoitti **Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra** ja toteutti **Futurice Oy**.

Palvelun käytettävissä olleet lakitekstit

- Arkistolaki
- Elintarvikemarkkinalaki
- Hallintolaki
- Kilpailulaki
- Kuluttajansuojalaki
- Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta
- Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista
- Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta
- Laki liikenteen palveluista
- Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa
- Laki oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa
- Laki sähköisen viestinnän palveluista
- Laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista
- Laki varallisuusosoikeudellisista oikeustoimista
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta
- Liikesalaisuuslaki
- Oikeudenkäymiskaari
- Rikoslaki
- Tietosuojalaki
- Tilastolaki

Aineisto haettiin mm. [Semanttisen Finlexin](#) kautta. Haettua lakitekstiä ei välttämättä löydy, koska Finlexin käyttöehdot estävät kopioimasta tietokantaa kokonaisuudessaan.

Tuloksia ja havaintoja kokeilusta

- Kokeilu lisäsi käsitystä siitä, **mitä käytännön edellytyksiä tarvitaan, jotta suomalaisiin kielimalleihin perustuvia palveluita voitaisiin soveltaa lainvalmistelussa paremmin:**
 - Kokeiltujen suomalaisten kielimallien **suorituskyky ei ole vielä riittävällä tasolla**. Ne eivät kyenneet hakemaan riittävästi tietoa kerralla eivätkä tyydyttävällä tavalla tuottamaan keskusteluja.
 - Vaikka demopalvelu ei vielä tuonut hyötyä itse valmisteluprosessille, sen nähtiin olevan **selkeä potentiaali**, sillä lainsäädäntötyö edellyttää usein suurten tietomäärien analysointia ja monimutkaisten keskinäisriippuvuuksien tunnistamista.
 - Tarvitsemme **enemmän avoimesti jaettua suomenkielistä dataa**, jonka avulla esikoulutetuista kielimalleista voi hienosäätää hyödyllisiä käytännön sovelluksiin.
 - **Lainvalmistelua voisi tehostaa tekoälyn avulla tehokkaammin muilla tavoin kuin henkilökohtaisen chat-työkalun avulla**. Lainvalmistelija hyötyisi enemmän työn systemaattisuutta varmistavasta ja sidosryhmien välistä kanssakäymistä tukevasta ratkaisusta. Toimiva ratkaisu voisi olla lainvalmisteluprosessiin räätälöity työkalu, jossa hyödynnettäisiin automaattista lakitekstin prosessointia ja taustatutkimusta.

Miten eteenpäin?

- Esi - ja hienosäätövaiheessa tarvitaan valtavasti materiaalia suomeksi (tai toisella kielellä). **Eurooppalaista ja pohjoismaista yhteistyötä** laadukkaan tiedon keräämisessä ja jakamisessa tulee vauhdittaa.
 - **ALT-EDIC**
- Kunnes kotimaisia kielimalleja kehitetään riittävästi, on suositeltavaa pyrkiä **tekoälytavoitteisiin kaupallisilla kielimalleilla yhdessä kotimaisten mallien kanssa.**
- Tehokkaan palvelun edelleen kehittäminen ja strategisen autonomian tavoittelu edellyttävät **panostamista tietoineistoihin, teknologiaan ja osaamiseen.** Kustannusarvio olisi 25-150 M€ välillä.

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONS MINISTERIET

Kiitos

tomi.paavola@gov.fi